

Külföldi hírek

-----
budapest, 1983. augusztus 3.

kül

szerda
-----

sk0001 4 230 mtik1003

hírek Lengyelországból

varsó, 1983. augusztus 3. /pap/ - kedden ülést tartott a lengyel egyesült munkáspárt kb politikai bizottsága. megállapította, hogy a korábbi időszakhoz hasonlóan a párt fő feladata a munkásosztályhoz fűződő kapcsolatok szorosabbá tétele marad. a testület foglalkozott a gazdasági reform életbe léptetésének, az inflációellenes program megvalósításának menetével, és úgy ítélte meg, hogy az ország a jelek szerint teljesíti a kapitalista országokba irányuló export idej tervét - a cserearányok romlása ellenére. a politikai bizottság végül irányelveket fogadott el Lengyelország és a szovjetunió 1984. évi népgazdasági tervének egyeztetéséről.

x

x

x

a szczecini folyami hajózási vállalat egyik szárnyashajóját svédországba próbálta kényszeríteni k. slawomir 21 éves lengyel fiatalember. a hajó kormányosfülkéjébe behatolva vadászkésével megsebesítette a hajógépészt, majd felszólította a kapitányt, hogy vigye svédországba. a legénység végülis lefegyverezte és ártalmatlanná tette a fiatalembert, aki a rendőrségi kihallgatáson bevallotta, hogy már több ízben tett kísérletet az ország illegális elhagyására.

st

x

x

x

augusztus 1-én - huszonnégy óra alatt - 464 tüzesetet jelentettek be a lengyel tűzoltóságnál, háromszázat közülük vidéki településeken. a rendkívüli szárazságban a tüzek főként gabonátáblákat és jelentős erőterületeket pusztítottak el. egy nap leforgása alatt ennyi tüzesetre a világháboró óta nem volt példa lengyelországban.

ai ng
07.13 030883 1609

-.-

sk0002 4 230 mti1004

fidel castro - amerikai ujságírók /1. rész/

gózon istván, az mti tudósítója jelenti:

havanna, 1983. augusztus 3. /mti/ - kuba lát lehetőséget a közép-amerikai válság tárgyalásos rendezésére és kész a maga részéről minden olyan megállapodást támogatni, amely a népek önrendelkezési jogának tiszteletben tartásával, a be nem avatkozás és az államok egyenlőségének elve alapján születik - jelentette ki fidel castro, a kubai államtanács elnöke amerikai ujságíróknak adott nyilatkozatában.

a kubai államfő múlt hét csütörtökjén rögtönzött sajtóértekezletéről kedden számolt be a kubai televízió.

fidel castro véleménye szerint a közép-amerikai válságnak két kulcskérdése van: a salvadori polgárháború politikai rendezése és a nicaraguai nép önrendelkezési jogának tiszteletben tartása. nem lehet valódi és tartós az a megoldás, amely figyelmen kívül próbálja hagyni a salvadori hazafiak és a nicaraguai nép érdekeit.

a közép-amerikai válság elhuzódásának és elmérgesedésének az az oka, hogy az egyesült államok mindaddig szembehelyezkedett a politikai rendezéssel és a katonai megoldásra helyezte a hangsúlyt. ha az egyesült államok kész egyenrangú félként kezelni a közép-amerikai népeket, akkor a tárgyalások eredményesek lehetnek. kuba a maga részéről elfogad minden olyan megegyezést, amely nem próbálja egyoldalú kötelezettség-vállalásra kényszeríteni. ha a tárgyalásokon olyan döntés születik, hogy mindenki vonja ki katonai tanácsadóit a térségből, a kubai katonai tanácsadókat visszahívják nicaraguából. ha abban történik megegyezés, hogy senki ne szállítson fegyvereket a térségbe, kuba nem fog fegyvereket szállítani - hangsúlyozta fidel castro.

cl

a kubai államfő elmondta, hogy jelenleg mintegy kétszáz kubai katonai tanácsadó tartózkodik nicaraguában. /folyt./

gó/jp ng

07.19 030883 1824

..-

sk0003 4 230 mtik1005

fidel castro - amerikai újságírók /2. rész/

az ugynevezett contadora-csoport által kidolgozott rendezési terv és a nicaraguai kormány hatpontos tárgyalási javaslata megfelelő alapokat szolgálhat a tárgyalásokhoz, de nem lehet kizárni a megegyezés más formáinak lehetőségét sem - hangoztatta castro. kuba támogatja a contadora-csoport erőfeszítéseit és teljes mértékben szolidáris a nicaraguai javaslatokkal. a kubai államfő külön kiemelte: a tárgyalásos megoldás alternatívája csak a válság elmélyülése, az egyesült államok beavatkozása lehet. ez azonban nem érdeke közép-amerikának, latin-amerikának, kubának, de magának az egyesült államoknak sem. a konfliktus kiszélesedésének elkerülésére van lehetőség, de tisztességes megoldást kell keresni.

arra a kérdésre válaszolva, hogy mit tenne kuba egy nicaragua elleni esetleges amerikai invázió esetén, fidel castro megállapította: kuba nem nagyhatalom, nem kötelezheti el magát előzetesen az egyesült államoknak adandó választ illetően. az esetleges amerikai invázióra egész latin-amerika és az egész világ adna választ. kuba minden lehetséges formában kifejezésre juttatná szolidaritását nicaraguával, de nem gondolkozhat katonai terminusokban, mert nem katonai nagyhatalom - mondta castro.

az egyesült államok és kuba kapcsolatait illetően a kubai államfő leszögezte, hogy mindig is kész volt tárgyalásokat kezdeni az amerikai vezetőkkel. kuba nem kezdeményezi a tárgyalásokat, de megfelelő alkalom esetén nem is zárkózik el előlük. castro hangsúlyozta, hogy a kubai-amerikai kapcsolatfelvételt nem lehet a közép-amerikai válság rendezése előfeltételének tekinteni. a két ország viszonyának normalizálódása természetesen kedvező hatással lehet a közép-amerikai rendezésre, csakugy, mint ahogyan a közép-amerikai válság megoldása javíthatná a kuba és az egyesült államok közötti feszültség enyhítésének lehetőségét - mondta a kubai államfő.

gó/jp ng

07.24 030883 1935

de

..-

sk0004 4 230 mtik1006

salvador - választások

havana, 1983. augusztus 3. /mti/ - a salvadori hazafias erők nem tartják lehetségesnek, hogy részt vegyenek az év végére tervezett választásokban, mivel a kormány nem tudja biztosítani, hogy ezek a választások valóban szabadok és demokratikusak legyenek - jelentette ki ruben zamora, a farabundo marti nemzeti felszabadítási front és a forradalmi demokratikus front /fmln-fdr/ politikai-diplomáciai bizottságának tagja.

az fmln-fdr kész arra, hogy tárgyalásokat kezdjen a kormánnyal az ország belpolitikai válságának megoldásáról és hajlandó részt venni a válság alapvető okainak felszámolásában, de csak akkor, ha előbb a jelenleg harcban álló felek mindkét rész számára elfogadható megállapodásra tudnak jutni - hangsúlyozta a kolumbiai televízióknak adott nyilatkozatában zamora.

az év végére tervezett választásokat illetően salvadori hivatalos körökben is egyre nagyobb a bizonytalanság. egyedül a tavalyi választási komédia után ellenzékbe került kereszténydemokraták kardoskodnak a választások megtartása mellett, mivel azt remélik, hogy sikerül visszaszerezniük elvesztett pozícióikat. az alkotmányozó nemzetgyűlésben többséget szerzett szélsőjobboldali pártok viszont mindent megtesznek azért, hogy a választásokat el kelljen halasztani. maga alvaro magana salvadori államfő a közelmúltban úgy nyilatkozott, hogy „anyagi problémák, miatt kétséges: sikerül-e az urnák elé szólítani a választókat.

gó/im ng

07.27 030883 1472

del

sk0005 4 300 mtik1007

csád

n,dzsamena/washington, 1983. augusztus 3. /afp/reuter/ - a csádi kormány kedden felkérte az ENSZ biztonsági tanácsát, hogy rendkívüli ülésen foglalkozzék Libia állítólagos agressziójával. Hisszén Habré csádi elnök ugyanezen a napon üzenetet intézett a tanács soros elnökéhez és a Világszervezet főtitkárához, „polgári lakosok lemészárlásával, és az országa elleni „agresszió kiszélesítésével, vádolva Libiát.

n,dzsamena szerint a libiai légierő bombázta faya-largeau csádi oázisvárost és a támadásnak sok polgári áldozata volt. Libiai részről ezt cáfolták; Moamer el-Kadhafi, az észak-afrikai ország vezetője felkérte az afrikai egységszervezetet, hogy ténymegállapító bizottság kiküldésével győződjék meg a csádi kormányzat vádjainak valótlanágáról.

a Gukuni veddei volt elnök vezette csádi ellenkormány kedden bejelentette, hogy egységei visszafoglalták faya-largeau-t, amely vasárnap a kormányerők kezére került. Sumaila Mahamat csádi tájékoztatási miniszter ezt határozottan cáfolta. Cáfolta azt a hírt is, amely szerint faya-largeau-ban maga Hisszén Habré elnök is életét vesztette volna.

a Szidra-öbölben, Libia északi tengerpartjának közelében kedden szemtől-szembe került egymással két libiai és két amerikai harci repülőgép. A libiai gépek megváltoztatták repülési irányukat és visszafordultak támaszpontjuk felé, hogy elkerüljék az összeütközést. Az incidens során nem használtak fegyvert. Az amerikai gépek az „Eisenhower,“ repülőgépanyahajóról szálltak fel, amelyet egy másik anyahajóval együtt azért küldtek a térségbe, hogy nyomást gyakoroljanak Libiára.

a csádi események állnak Mobutu Sese Seko Zairei elnök washingtoni tárgyalásainak középpontjában is. Mint egy amerikai, meg nem nevezett magasrangú kormánytisztviselő elmondta, az Egyesült Államok fel kívánja szólítani Zairét: „a lehető legsürgősebben,“ fokozza a n,dzsamenai kormánynak nyújtott katonai segítségét. Mobutu már eddig is mintegy kétezer katonát és több harci repülőgépet küldött Csádba.

/taszsz/ - Washington azzal, hogy Zairét még az eddiginél is nagyobb mértékben bevonja a csádi polgárháborúba, regionális konfliktus látszatát akarja adni az eseményeknek. Ez azután ürügyet adhat az amerikai kormánynak arra, hogy intervenciós akciót hajtoson végre a szomszédos Libia ellen - írja a Taszsz Washingtoni tudósítója.

kf ai ng

07.36 030883 2373

sl

sk0006 4 230 mtik1008

rövid hírek

nato

brüsszel, 1983. augusztus 3. /reuter/ - a nato jövő hónapban kezdődő, autumn forge 83 fedőnevű hadgyakorlatán nem kevesebb, mint negyedmillió katona vesz részt - közölte bernard rogers tábornok, a nato európai haderőinek főparancsnoka. a szeptember másodiktól december közepéig tartó gyakorlatok az európai nato-országok egész területére kiterjednek, norvégia északi partjaitól törökorszáig. a manőverek célja - rogers szavai szerint - a nato-haderők „rugalmasságának, gyors hadrendbe állításának gyakorlása európai válsághelyzet esetére,,.

bush - mock

washington, 1983. augusztus 3. /ap/ - george bush amerikai alelnök kedden washingtonban fogadta alois mockot, az ellenzékben lévő osztrák néppárt elnökét. rövid megbeszélésükön a kelet-nyugati kapcsolatokról és a közép-amerikai helyzet alakulásáról volt szó.

antarktisz

brasilia, 1983. augusztus 3. /reuter/ - a jövő év tavaszán brazilia is kutatóállomást nyit az antarktiszon - jelentette be a hajózásiügyi minisztérium. az ország 1965-ben csatlakozott az antarktisz-szerződéshez, amely kizár a kontinensre vonatkozó bármiféle területi igényt.

szobrok

amman, 1983. augusztus 3. /taszsz/ - a világ egyik legrégebbi szobor-„kollekciójára,, bukkantak jordánia régészei amman délkeleti elővárosában. a tíz, emberi figurákat ábrázoló, 30-40 centiméteres szobrocskákat legkevesebb nyolcezer évesnek tartják.

ai ng

08.00

030883 1442

de

sk0007 4 230 mtik1009

japán külügyminiszter - pravda

moszkva, 1983. augusztus 3. /mti/ - a pravda szerdai számában kommentárban utasítja vissza abe sintaro japán külügyminiszter szovjetellenes kijelentéseit. egy héttel ezelőtti beszédében ugyanis abe éles kirohanást intézett a szovjet politika ellen, és a nyugati katonai körök által szított valamennyi fegyveres konfliktusért - kambodzától egészen közép-amerikáig - a szovjetuniót tette felelőssé.

az ilyen durva, a tények meghamisításán alapuló vádaskodások méltatlanok egy ország diplomáciájának vezetőjéhez - írja a pravda. felhívja a figyelmet arra is, hogy a japán külügyminiszter egyáltalán nem tartotta szükségesnek megindokolni, miért éppen moszkva lenne felelős az izraeli agresszióért, vagy a dél-afrikai köztársaság által a szomszédos országok ellen elkövetett sorozatos agresszióért.

a szovjetunió fegyveres erőinek egyharmada a távol-keleten állomásozik, ss 20-as rakéták vannak hadrendbe állítva az ország ázsiai részén - mondja abe sintaro, és nem érti, miért van minderre szükség? erre válaszolva a pravda emlékeztet rá, hogy a második világháború befejezése óta japán mindig is a szovjetunió ellen irányuló amerikai fegyverek előretolt hadállása volt. ami ez idő alatt változott, az kizárólag tokió szerepe a washingtonnal fennálló szövetségben: az egyesült államok szovjetellenes stratégiájának passzív kiszolgálójából japán mindinkább aktív résztvevővé válik - állapítja meg a pravda.

kr/jp ai ng

08.15

030883 1483

sl

sk0008 4 230 mtik1010

Latin-amerikai hírek

washington, 1983. augusztus 3. /mti-afp/ - szeptemberben kezdődnek és nyolc hónapon át tartanak a hondurasi és az amerikai hadsereg kijelölt egységeinek hadgyakorlatai hondurasban - közölte paul gorman tábornok, az erődemonstráción részvevő észak-amerikai egységek - összesen mintegy 5000 katona - parancsnoka. a gyakorlatsorozat első részét honduras nicaraguával határos egyik tartományában rendezik meg.

x x x

montevideo, 1983. augusztus 3. /mti-ap/reuter/ - az uruguay-i katonai rezsim kedden azonnali hatállyal betiltotta a pártok mindenfajta nyilvános politikai tevékenységét. a rendelet csak a pártok működéséhez elengedhetetlen szervezeti munkát engedélyezi.

a 10 év óta hatalmon levő katonai vezetés három év óta engedélyez korlátozott politikai tevékenységet az országban, a három legális párt csak a múlt évben választhatta meg tisztségviselőit. a junta most annak megtorlásaként tiltotta be a pártok nyilvános politikai tevékenységét, hogy az ország három legjelentősebb politikai pártjának képviselői megszakították a kormányzattal kezdett párbeszédet az 1985-re meghirdetett, a polgári kormányzást előkészítő alkotmányos reformról.

x x x

bogotá, 1983. augusztus 3. /mti-ap/ - kedden kolumbia fővárosába érkezett calude cheysson francia külügyminiszter. négy országot érintő latin-amerikai körútjának harmadik állomásán a kolumbiai külügyminiszterrel folytat tárgyalásokat a közép-amerikai térség problémáinak megoldását célzó kezdeményezésekről. cheysson braziliai és bolíviai látogatása során több ízben bírálta az egyesült államok latin-amerikai politikáját, és elítélte az amerikai hadihajók közép-amerikai vizeken történt összevonását.

x x x

santiago, 1983. augusztus 3. /afp/ - a chilei dolgozók augusztus 11-én ismét országos tiltakozó napon emelik fel szavukat a pinochet-diktatura ellen. kedden a chilei szakszervezetek 85 vezetője támogatásáról biztosította az idén immár negyedik tiltakozó megmozdulást.

ti ai ng

08.38 030883 2115

sk0009 4 300 mtik1011

bt - amerikai vétó

new york, 1983. augusztus 3. /mti-reuter/upi/ - az ENSZ biztonsági tanácsának keddi esti ülésén az Egyesült Államok képviselője megvívta az arab országoknak azt a határozati javaslatát, amely elítélte a megszállt területeken elkövetett legutóbbi terrorcselekményeket és az izraeli településpolitikát.

a tanács 15 tagja közül 13 igennel szavazott, zaire tartózkodott.

a határozati javaslatot betervező husz arab állam közvetlenül az ellen tiltakozott, hogy a múlt héten a ciszjordániai hebronban ismeretlen fegyveresek - nyilvánvalóan izraeli telepések - tüzet nyitottak egy iszlám egyetem diákjaira. három diák meghalt, mintegy harminc megsebesült. a javaslat - éppen az amerikai vétó elkerülése érdekében - csupán általánosságban kívánta elítélni a terrorcselekményt, nem mondva ki, hogy a bűncselekményért izraelt terheli a felelősség. belefoglalták viszont az összeütközéseket szülő izraeli településpolitika elítélését.

az általánosságokban maradó megfogalmazás ellenére Charles Lichtenstein amerikai küldött azzal indokolta a vétót, hogy az arab országok indítványa „nem egyenlő mértékkel mér, - azaz nem vesz tudomást az izraeli telepések elleni arab merényletekről. ami a javaslat másik részét illeti, Lichtenstein azt állította, hogy az Egyesült Államok maga sem támogatja az izraeli településpolitikát, ám annak elítélése most „nem időszerű,„.

/taszsz/ - az Egyesült Államok a biztonsági tanácsban leadott vétójával ismét bebizonyította, hogy támogatja azt a terrorpolitikát, amelyet Izrael a megszállt területeken folytat - mutat rá a taszsz new york-i tudósítója.

kf ai ng
08.44 030883 1652

all

sk0010 4 230 rtik1012

martin luther king

washington, 1983. augusztus 3. /upi/reuter/afp/ - az amerikai képviselőház kedden törvénytervezetet szavazott meg arról, hogy martin luther king, a meggyilkolt néger polgárjogi harcos tiszteletére minden év januárjának harmadik hétfőjét nyilvánítsák nemzeti ünneppé. /az 1968-ban memphisben meggyilkolt king 1929. január 15-én született./

amennyiben a szenátus is elfogadja a képviselőház által 338 szavazattal 90 ellenében elfogadott törvénytervezetet, akkor george washington után martin luther king lenne a második amerikai állampolgár, akinek tiszteletére nemzeti ünnepet tartanának az egyesült államokban.

a reagan-kormányzat nem támogatja, hogy újabb munkaszüneti napot iktassanak a naptárba. a fehér ház adatai szerint ugyanis egy újabb munkanap kiesése 210 millió dollárral károsítaná meg az amerikai gazdaságot.

ti ai ng
08.49 030883 0381

-.-

sk0011 4 300 mtik1013

közel-kelet

bejrut/tunis:/amman, 1983. augusztus 3. /upi/reuter/afp/ - robert mcfarlane amerikai elnöki megbízott kedden bejrutból tel-avivba, közel-keleti utjának következő állomására érkezett.

ugyanaznap kelet-libanonban összetűzés volt a szíriai és az izraeli erők között. tel-aviv-i források szerint az izraeli erők tüzérségi tűz alá vették a szíriai egységeket, miután azok könnyű fegyverekkel megsebesítettek egy izraeli katonát.

kedden összetűzés volt a libanoni kormányerők és az el fatah palesztin szervezet jasszer arafat ellen harcoló egységei között is. a bekaa-völgyben fekvő baalbek város közelében az arafat-ellenes palesztin erők tüzérségi tüzet zúdítottak a libanoni hadsereg egyik laktanyájára, mivel azt hitték, hogy ott arafathoz hű palesztinok tartózkodnak. a libanoni hadsereg viszonzta a tüzet. az incidens következtében egy libanoni rendőr és egy palesztin asszony meghalt, nyolc személy megsebesült.

el

valid dzsumblatt, a libanoni kormánnyal szembenálló nemzeti megmentési front egyik vezetője kedden az afp francia hírügynökségnek nyilatkozva állást foglalt a nemzeti megbékélés megteremtése mellett olyan általános vita alapján, amely „ dzsema jel elnök politikájának összes külső és belső vonatkozásait feltárná,,. eddig azo nban még nem került sor kapcsolatfelvételre közte és a dzsemajel vezette kormányzat között - mondta.

kizárólag a szerkesztőségek tájékoztatására!

-----

a wafa palesztin hírügynökség egy palesztin szóvivőt idézve kedden közölte, hogy jasszer arafat szeptemberben jurij andropov meghívására a szovjetunióba látogat. „a szovjetek ellenzik azt, ami a palesztinok között történik,, - mondta arafat egy jordániai lap által kedden közölt nyilatkozatában. „nincsenek azonban irigylésre méltó helyzetben, mivel mind a szirekkel, mind pedig a palesztinokkal barátságban vannak.,,

kf ai ng
09.22 030883 1929

..-

sk0012 4 230 mtik1014

sri lanka

colombo, 1983. augusztus 3. /mti- dpa/upi/reuter/ - a sri lanka-i hatóságoknak a baloldali erők ellen indított akciója keretében szerdán letartóztatták lionel bopaget, a betiltott szélsőbaloldali „népi felszabadítási front,, vezetőjét. a kormányzat utasítására eddig 19 vezető baloldali politikust vettek őrizetbe.

hírügynökségi jelentések szerint szerdán nyugalom uralkodott a fővárosban és az ország más vidékeiről sem érkeztek hírek erőszakcselekményekről.

a kormány szerdán bejelentette, hogy hozzákezdnek a közelmúltban kitört zavargások okozta károk helyreállításához. a munkák irányítására és szervezésére ujjáépítési és fejlesztési minisztériumot hoznak létre. a minisztérium feladatainak nagyságrendjét érzékelteti, hogy az országban az összecsapások egy hete alatt üzletek, üzemek és lakások ezreit rombolták le vagy gyújtották fel. a lakosság kisebbségét alkotó hindu tamilok és a buddhista szingaléz többség közötti véres összetűzések nem hivatalos adatok szerint 240 halálos áldozatot követeltek.

4

kormánykörökből származó értesülések szerint a sri lanka-i legfelsőbb bíróság olyan alkotmánymódosításon dolgozik, amelynek célja, hogy elejét vegyék mindenfajta szeparatista fellépésnek. a módosítás lehetővé tenné, hogy az állampolgári jogoktól való eltiltáson kívül halálbüntetést is kiszabhassanak a szeparatista tevékenységgel vádolt személyekre. a módosítást csütörtökön terjesztik a parlament zárt ajtók mögött megrendezendő ülése elé.

x x x

párizs, 1983. augusztus 3. /afp/ - a sri lanka-i véres események nyomán a párizsban élő szingalézek és tamilok között kirobbant ellenségeskedésnek immár három halottja van: a rendőrség szerdán hajnalban a főváros egyik parkjában megtalálta egy 23 éves szingaléz férfi holttestét. gyilkosai átvágták a torkát. a hétvégi összecsapásoknak két - egy-egy tamil, illetve szingaléz - halálos áldozata volt. a rendőrség 15 személyt letartóztatott.

ti ng
11.20 030883 1995

-. -

sk0013 4 300 mtik1015

rövid hírek

japán-amerikai hadgyakorlat

tokió, 1983. augusztus 3. /taszsz/ - a japán nemzetvédelmi hivatal /hadügyminisztérium/ bejelentette, hogy a japán és az amerikai hadiflotta soronkövetkező közös gyakorlatát augusztus 11. és 14. között tartják az ogaszavara-szigetek térségében. a hadgyakorlaton, amelynek célja a két flotta együttműködésének fejlesztése, japán részről három hadihajó és öt harci repülőgép, amerikai részről négy hadihajó és egy tengeralattjáró vesz részt.

a jedi visszatérése

hollywood, 1983. augusztus 3. /mti-upi/ - „a jedi visszatérése,, című amerikai film két hónappal bemutatása után már is minden idők negyedik legnagyobb kasszasikerének bizonyult - közölte kedden a twentieth century-fox filmvállalat szóvivője. abszolút rekorder viszont a film abban a tekintetben, hogy ilyen rövid idő ekkora bevételt hozott a gyártó cégnek. „a jedi visszatérése,, george lucas rendező híres űrsorozatának harmadik része. első és második része a magyarországon is bemutatott „csillagok háboruja,, és „a birodalom visszavág,, volt.

kigyó a fedélzeten

manila, 1983. augusztus 3. /afp/ - „segítség, élő kigyó a fedélzeten,, - ilyen szövegű vészjelzést adott le egy pakisztáni repülőgép, mielőtt leszállt volna a manilai repülőtéren. a kigyó egy rosszul záródó ládában került a repülőgépre. kiszabadulva felmászott az utastér mennyezetére és ott megkapaszkodva függve maradt. végülis egy tűzoltó fogta el, miután a gép leszállt a manilai repülőtéren. mint kiderült, az utasok riadalma részben indokolatlan volt: a körülbelül egy méter hosszúságu állat nem volt mérgeškigyó.

kf ng
11.29 030883 1644

--

sk0014 4 230 mtik1016

szenátusi bizottság - elutasítás

washington, 1983. augusztus 3. /taszsz/ - az amerikai szenátus külügyi bizottsága elutasította, hogy a szenátus elé terjesszék szavazásra azt a határozati javaslatot, amely tárgyalásokra szólítja fel az egyesült államokat és a szovjetuniót a nukleáris fegyverek gyártásának, kísérleteinek és telepítésének azonnali és ellenőrizhető befagyasztásáról. a javaslatot edward kennedy és mark hatfield demokrata párti szenátorok nyújtották be.

a republikánus többségű külügyi bizottság 9 szavazattal 8 ellenében hozta meg döntését.

kennedy szenátor a szavazás után közzétett nyilatkozatában élesen elítélte a külügyi bizottság republikánus többségének elutasító magatartását. rámutatott arra, hogy ezzel a nukleáris fegyverzet ellenőrzése ellen fellépő reagan-kormányzat kezére játszanak, jóllehet az amerikaiak döntő többsége támogatja a befagyasztást.

ti hf ki
13.09 030883 0923

Fi

--

sk0015 4 230 mtik1017

rövid hírek

hayden - kina

peking, 1983. augusztus 3. /ap/ - bill hayden ausztrál külügyminiszter szerdán pekingbe érkezett. kínai kollégájával, vu hszüe-csiennel csütörtökön kezdi meg a hivatalos tárgyalásokat. ezek középpontjában várhatóan a délkelet-ázsiai helyzet áll majd.

franciaország - erdőtüz

toulon, 1983. augusztus 3. /reuter/ - tizezer kempingezőt kellett kedden éjjel elköltöztetni franciaország déli partvidékéről a heves szélviharok miatt egyre terjedő erdőtüzek elől. a fenyőerdőkben pusztító tűzvész megfékezésére kivezényelt tűzoltók közül nyolcan megsérültek. az időnként 80 kilométeres sebességgel vágató szélvihar a saint tropez-i-öböl irányába kergette a tűzvészt, ezért kellett a lehető legrövidebb időn belül eltávolítani a körzetből a nyaralókat. az erdőtüzek mintegy 10 ezer hektár területen pusztítottak.

genscher - románia

bukarest, 1983. augusztus 3. /dpa/agerpres/ - hans-dietrich genscher nyugatnémet külügyminiszter augusztus 8-án romániába látogat, - jelentette az agerpres román hírügynökség. a bonni külügyminisztérium tájékoztatása szerint a nyugatnémet diplomácia vezetője kétnapos látogatása során kétoldalu és nemzetközi kérdésekről tárgyal majd romániai vendéglátóival, a többi között stefan andrei külügyminiszterrel. genscher két hónap leforgása alatt másodízben tesz látogatást romániában.

uganda-gerillatámadás

kampala, 1983. augusztus 3. /dpa/upi/ - ugandában kormányellenes gerilláknak vélt személyek kedden megtámadtak egy autóbust és a rajtaütés során megölték 35 utast, köztük nőket és gyermekeket, legkevesebb 20-at súlyosan megsebesítettek. hivatalos ugandai szervek egyelőre nem tettek közzé jelentést a támadásról, a munno című helyi lap közlése szerint azonban a fegyveres akció a fővárostól mintegy 100 kilométerre északra fekvő katungo faluban történt.

te hf ki

13.54

030883 1881

FE

sk0016 4 230 mtik1019

szovjet-amerikai viszony - taszsz

washington, 1983. augusztus 3. /taszsz/ - a szovjetunió továbbra is következetesen keresi a közös nyelvet az amerikai féllel, az amerikai kormányzat magasrangú képviselői viszont az utóbbi időben intenzív propagandába kezdtek, hogy elhárítsák magukról a felelősséget a szovjet-amerikai kapcsolatok jelenlegi állapotáért - szögezi le a taszsz szerdai kommentárjában. a washingtoni keltezésű kommentár ennek bizonyítására idézi például george shultz amerikai külügyminiszternek a baltimore sun című lapban megjelent nyilatkozatát, amely szerint „az oroszok magatartása, rontja az amerikai-szovjet viszonyt, miközben washington, rendkívül ésszerű álláspontot, képvisel. ez az oka annak, hogy „kapcsolatainkban a legfőbb problémákban egyelőre nem értünk el különösebb eredményeket, - fűzte hozzá az amerikai külügyek vezetője. szinte szinkronban ezzel richard burt külügyi államtitkár azon elmélkedett, hogy „a szovjet magatartás elfogadhatatlan szempontjaival, a kelet-nyugat-i kapcsolatok javítása elé gördített akadályokkal magyarázható moszkvóval való kapcsolataink jelenlegi rendkívüli feszültsége,„.

a valóság viszont az - huzza alá a kommentár -, hogy a mostani amerikai kormányzat kezdettől fogva tudatosan rontja az amerikai-szovjet kapcsolatokat. keresztes-hadjáratot indított a szocialista országok ellen, a katonai fölény megszerzése érdekében példátlan fegyverkezési hájszába, kereskedelmi, gazdasági és lélektani hadviselésbe kezdett, gátlástalanul beavatkozik más államok belügyeibe.

ugyanakkor a szovjet fél továbbra is érvényben tartja a fegyverkezési hájsza korlátozására vonatkozó összes eddigi javaslatát, s amennyiben az amerikai fél az azonos biztonság szellemében tenne javaslatot bizonyos problémák megoldására, a szovjetunió feltétlenül pozitívan értékelné azokat.

washington minden lépése arra vall, hogy a szovjetunióval való kapcsolatok kérdéseiben az amerikai politikának nincsenek építő jellegű célkitűzései - huzza alá a taszsz kommentárja -. erről árulkodik burt kijelentése is, aki aláhuzta, hogy az egyesült államok véleménye szerint „a békét az erő álláspontjából kiindulva kell építeni,„.

ht ki

14.11 030883 2208

Fi

sk0017 4 230 mtik1020

tokiói világkonferencia

tokió, 1983. augusztus 3. /taszsz/ - szerdán a japán fővárosban befejeződött a nukleáris fegyverek elleni világkonferencia tokiói ülése, amely augusztus 1-én kezdődött.

a tokiói ülésen 33 ország, közte a szovjetunió, az egyesült államok, anglia, franciaország, kina mintegy 500 békemozgalmi delegátusa, továbbá 16 nemzetközi szervezet küldöttsége vett részt.

a fórum részvevői határozottan elítélték a fegyverkezési hajsza terjedését és a militarista politikát. hevesen bírálták a reagan-kormányt, amely továbbra is új, még nagyobb erejű nukleáris fegyverrendszereket kíván kidolgoztatni és gyártani, agresszív külpolitikát folytat.

a fórum részvevői azért is élesen bírálták az egyesült államokat és a nato-t, amiért új amerikai rakétákat akar telepíteni nyugat-európába.

a konferencia szervező bizottsága a bizottságokban folytatott vita eredményeit összegezve nagyra értékelte a szovjetunió békekezdeményezéseit, főleg azt a vállalását, hogy nem alkalmaz elsőnek atomfegyvert.

az antinukleáris világkonferencia ülése hirosimában és nagaszakiban folytatódik.

ht ki

15.11 030883 1144

Fe

sk0018 4 230 mtik1021

csád 2.

ndzsamena/párizs/washington, 1983. augusztus 3. /afp/ap/reuter/
- a libiai kormány szerdán közleményben figyelmeztette az egyesült államokat: ha az eisenhower amerikai repülőgép-anyahajó behatol a szidra-öbölbe, libia légiereje akcióba lép ellene. „az öböl libia területének elidegeníthetetlen része”, - hangsúlyozza a jana libiai hírszolgálati iroda által ismertetett kormányközlemény. mint jelentettük, kedd reggel szemtől-szembe került egymással két libiai vadászgép és két, az eisenhowerről felszállt amerikai repülőgép, fegyveres összetűzésre azonban nem került sor.

mint ismeretes, az amerikai kormány a libiai légierő állítólagos beavatkozására hivatkozva ígéretet tett arra, hogy légvédelmi rakétákat szállít hiszén habré kormányának. az ap hírügynökség a csádi kormány illetékeseit idézve azt jelentette, hogy az amerikai rakéták első szállítmánya már szerdán megérkezik csádba.

az amerikai külügyminisztérium egy névtelenül nyilatkozó illetékese szerdán azt is elismerte, hogy a washingtoni kormány katonai tanácsadókat küld csádba, - mint mondotta, azért, hogy „kiképezzék az ott tartózkodó francia szakértőket”, az amerikai gyártmányú, redeye és stinger típusú légvédelmi rakéták működtetésére. a hírt az nbc televíziós társaság hozta nyilvánosságra. a külügyminisztérium illetékese nem volt hajlandó nyilatkozni az amerikai szakértők számáról, csak annyit közölt, hogy a tanácsadók a legrövidebb időn belül utnak indulnak, vagy már uton is vannak. a pentagonban, ahol előzőleg elzárkóztak a hír megerősítésétől, szerdán arról tájékoztattak, hogy négy katonai szakértőt küldenek az afrikai országba a franciák kiképzésére.

charles hernu francia hadügyminiszter viszont az afp hírszolgálati irodának az amerikai bejelentéssel kapcsolatban adott nyilatkozatában a leghatározottabban tagadta, hogy csádban francia katonai tanácsadók lennének. hangsúlyozta azt is, hogy francia katonai egységek nem fognak részt venni a csádi harci cselekményekben.

tu hf ki

15.24 030883 2015

fi

sk0019 4 230 mtik1022

india - sri lanka

uj-delhi, 1983. július 3. /prensa latina/ - uj-delhi megítélés szerint sri lankában feszültségtől terhes a légkör és bármikor várható az erőszak újabb hulláma a szigetország indiai eredetű állampolgárai ellen, - állapítja meg az indiai fővárosból kelteztetett jelentésében a prensa latina kubai hírügynökség. - az indiai hatóságok attól is tartanak, hogy megkezdődhet a terrorizált tamil lakosok átmenekülése indiába, ha csak a sri lanka-i hatóságok nem tesznek hatékony lépéseket biztonságuk szavatolására.

junius richard dzsajavardene kormányának jelenlegi intézkedései a baloldali ellenzékét és a tamil egyesült felszabadítási front pártját sújtják. a the statesman című indiai lap ezeket az intézkedéseket közvetett felhívásnak tekinti arra, hogy a szingaléz többség folytassa a tamil kisebbség elleni erőszakos akciókat.

a colombói rádió egyébként bejelentette, hogy helyi idő szerint szerdán 16 órától ismét érvénybe lépett a kijárási tilalom. a hatóságok által elrendelt rendkívüli állapot, a sajtócenzúra és más intézkedések következtében nem lehet világos képet kialakítani az ország belsejében lévő helyzetről - írja a kubai hírügynökség tudósítása.

közben az indiai kormány diplomáciai csatornákon át érintkezésben áll más országokkal, arról biztosítva őket, hogy uj-delhi nem kíván beavatkozni sri lanka belügyeibe. indiai hatóságok azonban az is jelezték: helytelenítenek minden arra irányuló colombói lépést, hogy sri lanka más államoktól katonai segítséget kapjon. naraszimha rao külügyminiszter kedden figyelmeztetett minden országot, hogy tartsák magukat távol a sri lanka-i eseményektől.

kedd este sri lanka tagadta, hogy külföldi segítséget kért annak elhárítására, amit a szigetország hivatalos sajtója „lehetséges indiai invázióknak”, nevezett. nyomban utána kiutasították sri lankából a upi amerikai hírügynökség tudósítóját, mert hirt adott arról, hogy colombo az egyesült államok, nagy-britannia és más államok segítségét kérte. a hivatalos sri lanka-i cáfolat ellenére rao indiai külügyminiszter a parlament elé terjesztett jelentésében nem zárta ki annak lehetőségét, hogy a upi híradása valós tényeket tartalmazott.

az uj-delhi rádió szerint sir geoffrey howe brit külügyminiszter megerősítette: sri lanka segítségért fordult a londoni kormányhoz. a brit főmegbízott szóvivője az indiai fővárosban szerdán nem válaszolt arra a kérdésre, hogy a colombói kérés magában foglal-e katonai segítséget.

ml ki

15.42

030883 2491

F

sk0020 4 230 mtik1023

/hongkong

baracs dénes, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

peking, 1983. augusztus 3. /mti/ - szeptember 22-én és 23-án pekingben folytatódnak a tárgyalások hongkong jövőjéről - ennyi a júliusban és augusztusban lezajlott három kétnapos találkozó bejelentett eredménye.

a kínai és a brit tárgyalóküldöttség - amely utóbbinak tagja sir edward youde hongkongi kormányzó is - kedden és szerdán tartott megbeszéléseivel véget ért a nyári megbeszélések sorozata. ezeken részletesen tárgyaltak a hongkongi problémakörrel, előzőleg, -thatcher asszony tavaly szeptemberi látogatását követően, - az általános kérdéseket vitatták meg. ekkor a hongkongi kormányzó még nem vett részt a megbeszéléseken.

sir percy cradock, nagy-britannia pekingi nagykövete a hét végén londonba repül és youde kormányzóval együtt beszámol a tárgyalások alakulásáról a brit kormánynak. sir percy cradock a brit tárgyalóküldöttség vezetője.

a megbeszélések zárt ajtók mögött folynak és mindkét fél tartózkodik a nyilatkozatoktól. pekingi diplomáciai források azonban tudni vélik, hogy mindeddig megoldatlan a hongkong sziget és kowloon félsziget fölötti szuverenitás kérdése.

anglia nem vitatja, hogy a hongkong területének kilenczikedét képező „új területek”, bérlete 1997-ben lejár és így kínának joga van a fölöttük való szuverenitás visszanyerésére. kényesebb kérdés maga hongkong sziget és kowloon státusa: ezeket ugyanis az ópiumháborúkban aratott brit győzelmek nyomán, a rá kényszerített egyenlőtlen szerződések keretében „örökre”, átadta angliának a császári kina.

azt, hogy ez a téma továbbra is vitatott, közvetve vu hszüe-csien kínai külügyminiszter is megerősítette bangkoki sajtóértekezletén. a kínai diplomácia irányítója ugyanis újra leszögezte: a hongkong fölötti kínai szuverenitás nem vitatható. amiről kina hajlandó tárgyalni, csupán az, hogy miként lehet megőrizni hongkong prosperitását és stabilitását a kínához való visszatérése előtt és után.

bd/so ki

16.27

030883 2005

Fi

sk0021 4 230 mtik1024

közép-amerika - usa

new york, 1983. augusztus 3. /taszsz/ - a reagan-kormány közép-amerikai politikája és a nukleáris fegyverekről folytatott szovjet-amerikai tárgyalásokon képviselt álláspontja arról tanuskodik, hogy az egyesült államok a valóságban a háború, és nem a béke politikáját követi - jelentette ki edward kennedy demokrata-párti szenátor, az nbc televíziós társaságnak adott nyilatkozatában.

az amerikai kormány - mutatott rá a szenátor - elvetette a közép-amerikai válság tárgyalásos rendezésének lehetőségét, amelyet a contadora-csoport kezdeményezése nyitott volna meg. ehelyett - gyakorlatilag a kongresszus megkérdezése nélkül - növelte az amerikai katonai jelenlétet a térségben. edward kennedy szerint a közép-amerikai térségben máris akkora amerikai haditengerészeti erő állomásozik, amely meghaladja az amerikai tuszok teheráni fogvatartása idején irán partjai felé irányított haditengerészeti erők nagyságát.

a taszsz szovjet hírügynökség rámutat, hogy az amerikai és a hondurasi hadsereg szeptemberben kezdődő közös hadgyakorlatára sokkal több amerikai katonát irányítanak a térségbe, mint azt a fehér ház korábban jelezte. a pentagon a képviselőházhoz eljuttatott dokumentumában arról tájékoztatta a törvényhozás vezetőit, hogy a hadgyakorlaton több mint ötezer amerikai katona vesz majd részt, noha a fehér ház eredetileg 3-4 ezerben jelölte meg létszámukat. a upi hírügynökség értesülése szerint még a hadgyakorlat kezdete előtt repülésirányító tiszteket is küldenek a térségbe, s ebből az amerikai hírszolgálati iroda arra következtet, hogy a hadgyakorlaton nem csupán szállítórepülőgépek, hanem vadászbombázók is részt vesznek majd.

tu hf ki

16.55

030883 1704

Nm

sk0022 4 230 mtik1025

rövid hírek

spanyolország - különleges ügyész

madrid, 1983. augusztus 3. /upi/ - a spanyol belügyminisztérium különleges ügyészt nevezett ki a rendőrségen belül elterjedt korrupció kivizsgálására. az ügyész feladata ellenőrizni azokat a bejelentéseket, hogy egyes rendőrtisztek kenőpénzért „különleges védelemben”, részesítenek különböző vállalkozókat.

marhavész szenegálban

dakar, 1983. augusztus 3. /ap/ - a nyugat-afrikai szenegált sújtó aszály következtében június elejétől napjainkig 160 ezer szarvasmarha pusztult el. a kormány ezért 3 millió dollár rendkívüli segítyt biztosít a gazdálkodóknak. a többi között 10 ezer tonna takarmányt osztanak szét.

két idegen szív

fokváros, 1983. augusztus 3. /afp/ - mellkasában két idegen szívvél él kedd óta egy 18 éves dél-afrikai fiatalember. a beteg két évvel ezelőtt elégtelen szív működésének segítésére már kapott egy „pótszívet”, most azonban saját szíve teljesen leállt, s ezért helyére a fokvárosi groote schuur kórház sebészei egy elhunyt 13 éves kislány szívét ültették át. így ő a világ első olyan embere, aki két idegen szívvél él.

lezuhant egy canberra

algeciras, 1983. augusztus 3. /afp/ - gibraltár közelében szerdán a tengerbe zuhant a brit légierő egy canberra típusú szállító repülőgépe. a mentőalakulatok feladták a reményt, hogy élve megtalálhatják a legénység három tagját.

három hónap kígyókkal

bonn, 1983. augusztus 3. /afp/ - kobrákkal, csörgőkígyókkal, viperákkal élt együtt kilencven napig hannover környéki kígyófarmján a 41 éves jürgen hergert, aki ezzel felállította a kígyókkal való együttélés világcsúcst. a merész férfi egy 10 négyzetméteres üvegkalitkában töltötte el kígyóival a három hónapot. a hőmérséklet a kalitkában napközben 60 fokra is felmelegedett, s éjszaka általában 30 fok volt. a hüllőbarát naponta egy órára elhagyta önkéntes üvegbörtönét.

hg már

17.49 030883 1921

sk0023 4 230 mtik1026

irak — irán

teherán/bagdad, 1983. augusztus 3. /reuter/ap/ - újabb harcokról és a szembenálló erők érzékeny veszteségeiről számoltak be szerdán az iraki és iráni hadijelentések.

a teheráni hadijelentés szerint a mehrán iráni határmenti város közelében szombaton megindított iráni támadás eredményeként visszafoglalták az irakiak kezén levő, mintegy 50 négyzetkilométer nagyságu iráni földcsívet, és ugyanekkor iraki területet is a határ másik oldalán. a harcok során 6000 iraki katonát megöltek vagy megsebesítettek, kétszázat foglyul ejtettek. az iraki erők a mehrán közelében levő határsívet az 1980 szeptemberében kitört háboru első napjaiban foglalták el.

irak szerdán arról adott hírt, hogy az iraki erők kedd este visszaverték a front középső szakaszán indított iráni támadást, és mintegy 7500 iráni katonát megöltek.

az iráni offenzívára egy héttel azután került sor, hogy az iráni csapatok a jelenlegi harcok színhelyétől 400 kilométerre északra átlépték az iraki határt és iraki területet foglaltak el az északi kurd hegyekben. szerdai bagdadi bejelentés szerint az iraki erők az északi fronton folyó harcok során 9000 iráni katonát megöltek és visszafoglalták az iráni kézre került területeket.

bagdadban szerdán azt is közölték, hogy a kedden, baszrától keletre indított iraki támadás sikeres volt: több iráni állást elfoglaltak.

irak szerdán azzal vádolta iránt, hogy tüzérsege polgári célpontokat vesz tűz alá. latif naszif dzsaszem, az iraki kulturális és tájékoztatási ügyek minisztere az ina iraki hírügynökség által ismertetett nyilatkozatában figyelmeztette teheránt, hogy az iraki erők megtorlásul iráni városokat fognak ágyuzni.

ankara, 1983. augusztus 3. /afp/ - tarik aziz iraki minisztereelnök-helyettes, külügyminiszter szerdán ankarába érkezett, hogy kenan evren török államfőnek átadja husszein iraki elnök üzenetét.

to már

18.45 030883 1907

Nur

sk0024 4 230 mtik1027

közel-kelet - esti összefoglaló

jeruzsálem, 1983. augusztus 3. /mti-ap/upi/afp/reuter/taszsz/ - izrael nem hajlandó írásban rögzíteni libanonban állomásozó csapatainak kivonulási menetrendjét - közölte szerdán az izraeli rádió. a jelentés azután hangzott el, hogy robert macfarlane, az amerikai elnök közel-keleti különmegbízottja találkozott jichak samir izraeli külügyminiszterrel. az amerikai diplomata nem közölt részleteket a megbeszélésről.

a haarec című izraeli lap szerint macfarlane várhatóan nem gyakorol nyomást izraelre, hogy vonja ki csapatait, még mielőtt a szíriai alakulatok elhagynák libanont.

az izraeli parlamentben levi tábornok, vezérkari főnök közölte, hogy az eredeti tervektől eltérően az izraeli csapatok átcsoportosítását nem szakaszonként, hanem egyszerre hajtják majd végre. a taszsz bejruti jelentése szerint azonban tel-aviv már hozzá is látott átcsoportosítási manőveréhez.

az izraeli megszálló erők eközben folytatják megtorló akcióikat a libanoni polgári lakosság ellen. kfar-milki városában hetedik napja általános sztrájk van. a lakosság így tiltakozik az ellen, hogy a megszállók több embert letartóztattak. a libanoni-szíriai határtól öt kilométerre, kfar-kuk térségében az izraeli tüzérség és harckocsik lőtték az ott állomásozó szíriai alakulatokat, amelyek az arabközi békefenntartó erők keretében állomásoznak a körzetben. a szíriaiak viszonzták a tüzet.

a damaszkuszi rádió élesen bírálta washingtont, amiért a biztonsági tanácsban megvétózta az arab országoknak az izraeli településpolitikát elmarasztaló határozattervezetét. macfarlane küldetéséről pedig kifejtette, hogy az izrael csapatátalcsoportosítási manővereinek leplezését szolgálja.

ps már

18.58 030883 1737

Nur

sk0025 4 230 mtik1028

csád - taszsz-közlemény /1.rész/

moszkva, 1983. augusztus 3. /mti/ - az egyesült államok és szövetségesei csádban megsértik egy független ország szuverenitását, s ezzel egyértelműen az ensz alapokmánya és más nemzetközi dokumentumok elveivel ellentétesen cselekszenek. a szovjetunió elítéli ezt a békét és a nemzetközi biztonságot veszélyeztető tevékenységet, s követeli beszüntetését - hangsúlyozza a taszsz szovjet hírügynökség szerdán este kiadott közleménye.

a közlemény rámutat, hogy az imperialista erők beavatkozása csádban egyre nagyobb arányokat ölt. ezzel egyre veszélyesebbé válik az afrikai országban és körülötte kialakuló helyzet. az egyesült államok, továbbá néhány nyugati ország - köztük franciaország - közvetlenül vagy közvetve arra törekszik, hogy helyreállítsa uralmát az afrikai népek felett, korlátozza szuverenitásukat, s megfossza őket az önálló döntéshez való joguktól.

az utóbbi napokban amerikai katonai repülőgépeken egyre több zsoldos és intervenciós katona érkezik csádba, s katonai tanácsadók kíséretében egyre több amerikai és francia fegyver, közte rakétafegyver jut az afrikai országba.

leplezetlen afrikai beavatkozásuk igazolására ezek a hatalmak elsősorban libia ellen különböző vádakát hangoztatnak. libia már régóta az imperialista támadások állandó célpontja, most pedig közvetlen nyomást gyakorolnak rá. készütségbe helyezték az amerikai hatodik flotta hajóit. libia partjai felé tart egy nagy amerikai haditengerészeti kötelék, benne az „eisenhower”, nukleáris meghajtású repülőgépanyahajó. az egyesült államok harci gépei naponta provokációs repüléseket hajtanak végre, s ürügyet keresnek a fegyveres összetűzésekre.

libia körül minden eszközzel fokozzák a feszültséget. washington támadással fenyegeti a szuverén libiát - mutat rá a taszsz közleménye. /folyt./

hj/th már

19.08 030883 1856

sk0026 4 230 mtik1029

csád - taszsz-közlemény /2.rész/

e törekvések ellentmondanak az ensz-alapokmány s számos más nemzetközi dokumentum elveinek, noha ezeket az okmányokat az egyesült államok és franciaország is aláírta.

a szovjetunió határozottan elítéli a békét és a nemzetközi biztonságot veszélyeztető fenti törekvéseket, s követeli beszüntetésüket. az imperialista államok önkényének végét kell vetni - hangsúlyozza végül a taszsz közleménye.

hj/th már

19.14 030883 0465

--

sk0027 4 230 mtik1030

salvador — izrael

jeruzsálem, 1983. augusztus 3. /mti-ap/ - salvadori küldöttséget fogadott szerdán jeruzsálemben menahem begin izraeli miniszterelnök. a delegációt francisco José Guerrero, az elnökségi ügyek minisztere vezeti.

a látogatás célja a két ország közötti kapcsolatok erősítése - hangoztatta a küldöttség vezetője. újságírók kérdésére válaszolva tagadta, hogy begin miniszterelnökkel folytatott megbeszélésein a salvadornak nyújtandó izraeli katonai segély kérdéséről szó esett volna. kijelentette, hogy „nincs tudomása az országának nyújtott izraeli katonai támogatásról,„.

az ap amerikai hírügynökség emlékeztet rá, hogy az utóbbi időben megszorodtak az olyan washingtoni sajtóértesülések, amelyek szerint izrael reagan elnök támogatásával, sőt az elnök kérésére katonai segítséget nyújt a közép-amerikai jobboldali rezsimeknek. a the new york times nemrég olyan értesülést közölt, hogy izrael a pfsz-től zsákmányolt fegyvereket a nicaraguai ellenforradalmároknak továbbítja.

tu már

19.20 030883 1034

--

sk0028 4 230 mtik1031

békemozgalmak

bonn, bécs, nicosia, minszk, 1983. augusztus 3. /taszsz/ - „a német szövetségi köztársaság egyre több dolgozója válik a nukleáris katasztrófához vezető fegyverkezési hajszá elleni harc aktív résztvevőjévé, - jelentette ki a deutsche volkszeitung című lapnak adott nyilatkozatában eckhardt spoo, a német újságírók szövetségének elnöke. támogatásáról biztosította a fémipari dolgozók szakszervezeti szövetsége egyik vezetőjének felhívását, hogy a munkások kezdjenek figyelmeztető sztrájkot a pershing-2 közepes hatótávolságú rakéták és a robotrepülőgépek nszk-ba tervezett telepítése ellen. az nszk-ban több nagy konszern szakszervezeti bizottsága csatlakozott ehhez a felhíváshoz.

az ausztriai carfeldenben befejeződött az a kéthetes béketáborozás, amelynek keretében az osztrák békemozgalom aktivistái megvitatták a békéért, az enyhülésért és leszerelésért folytatott harc időszerű kérdéseit.

nicosiában több mint 20 ország képviselőinek részvételével nemzetközi szeminárium kezdődött, amelynek témája: az ifjúság és a diákok szerepe a földközi-tenger térségének békeövezetté történő átalakításáért folytatott harcban. a szemináriumot a nemzetközi és a ciprusi diákszövetség rendezi.

minszkben szovjet és francia fiatalok részvételével vitafórum kezdődött, amelyen a nemzetközi békemozgalom képviselőin kívül a két ország kapcsolatairól is eszmecsere folytatódnak a résztvevők.

ing már

19.26 030883 1440

Nur

sk0029 4 230 mtik1033

rövid hírek

le duan

moszkva, 1983. augusztus 3. /taszsz/ - szerdán moszkvából hazautazott le duan, a vietnami kommunista párt ^{kb} titkára. le duan az szkp kb meghívására szabadságát töltötte a szovjetunióban.

helikopter-szerencsétlenség

verdun, 1983. augusztus 3. /ap/ - szerdán az északkelet-franciaországi verdun közelében gyakorló repülés közben a sűrű köd miatt lezuhant egy gazelle típusu harci helikopter. háromtagu legénysége életét veszítette.

kina - családtervezés

peking, 1983. augusztus 3. /mti/ - a kínai családtervezési bizottság szóvivője szerdán cáfolta azokat a nyugati sajtójelentéseket, amelyek szerint kina kényszerítő intézkedéseket hozott asszonyok sterilizálására. ilyen esetek ugyan előfordultak helyi szinten, de a kormány - ha tudomására jutnak - intézkedéseket tesz megszüntetésükre - közölte. - a családtervezési politika a meggyőzést helyezi előtérbe.

kina - olvasómozgalom

peking, 1983. augusztus 3. /mti/ - a kínai szakszervezetek lapja, a kungzsen zsipao a hazafias és szocialista nevelést szolgáló kampány keretében szerdán országos olvasómozgalmat hirdetett meg. 19 könyvet ajánlott olvasóinak politikai, történelmi, tudományos témákról. szeptemberben országos szellemi tornát rendeznek a 19 könyv alapján, értékes díjakkal. a könyvlistán szerepel a kínai irodalom története, kina földrajza, a politikai gazdaságtan olvasókönyve, az új törvények ismertetője, továbbá teng hsziao-ping válogatott beszédeinek julius elsején megjelent kötete.

heidemann ismét börtönben

hamburg, 1983. augusztus 3. /upi/ - gerd heidemann, aki a hamisított hitler-naplókat valódiaként eladta a stern magazinnak, szerdán, egy nappal szabadlábra helyezése után ismét börtönbe került. a hamburgi állami bíróság - az ügyészség fellebbezésére - megváltoztatta az elsőfoku bíróságnak azt a döntését, amely szerint a stern volt riportterét nem kell tovább őrizetben tartani.

to/bd/vi már

19.36 030883 1952

Nm

sk0030 4 230 mtik1034

rövid hírek

„szentendre művészete,, isztambulban
isztambul, 1983. augusztus 3. /mti/ - „szentendre művészete,,
cimmel kiállítás nyílt az isztambuli állami szépművészeti
galériában. a kiállítást augusztus 1-én szögi ferenc tanácsos, az
ankarai nagykövetség ideiglenes ügyvivője nyitotta meg.

marokkó — libia

rabat, 1983. augusztus 3. /reuter/ - magas szintű
marokkói-libiai tárgyalások kezdődtek szerdán tripoliban a két
észak-afrikai ország együttműködéséről. a marokkói küldöttség drissz
baszri/ államminiszter vezetésével kedden este érkezett a libiai
fővárosba. a két ország a múlt hónapban újította fel kapcsolatait,
amikor 14 évig tartó feszült viszony után kadhafi ezredes, a libiai
forradalom vezetője látogatást tett marokkóban.

/belügyi

japán külügyminiszter bukarestben

bukarest, 1983. augusztus 3. /agerpres/ap/ - abe sintaro japán
külügyminiszter szerdán hivatalos látogatásra bukarestbe, háromnapos
kelet-európai és közel-keleti körútjának első állomására érkezett,
és megkezdte tárgyalásait vendéglátójával, stefan andrei román
külügyminiszterrel. abe utjának következő állomásai: bulgária,
törökország, irak és irán.

algériai-kongói közlemény

brazzaville, 1983. augusztus 3. /taszsz/ - ahmed taleb ibrahimi
algériai külügyminiszternek a kongói népi köztársaságban tett
ötnapos hivatalos látogatásáról kiadott közös közleményben a felek
kifejezik reményüket, hogy a csádban egymással szembenálló felek
tárgyalások útján, külföldi beavatkozás nélkül biztosítják a tartós
és igazságos békét. a közlemény elítéli a pretoriai rezsim fajüldöző
politikáját és a „frontállamok,, ellen végrehajtott agresszióit.

ghana

london, 1983. augusztus 3. /ap/ - ghanában egy katonai bíróság
15 katonát ítelt el távollétükben 10 évtől életfogytiglanig terjedő
börtönbüntetésre a múlt év november 23-án meggyújtott
államcsin-kísérletben való részvételük miatt - jelentette az ap
amerikai hírügynökség az accrai rádióra hivatkozva.

to már

19.53 030883 1959

sk0031 4 230 mtik1035

világkonferencia - genf

genf, 1983. augusztus 3. /taszsz/ - szerdán folytatódott az általános vita a fajüldözés és a faji megkülönböztetés elleni ii. világkonferencián, amely hétfőn kezdődött meg. a dél-afrikai köztársaság apartheid politikáját bírálta felszólalásában többek között az ensz apartheid ellenes különbizottságának képviselője, továbbá szenegál és jugoszlávia küldötte.

a nemzetek palotájában folyó vitában a felszólalók élesen bírálták izraelt, amely a megszállt arab területeken az arab lakossággal szemben a faji megkülönböztetés rendszerét vezette be.

a rendkívül veszélyes közel-keleti helyzetről, izrael terjeszkedési politikájáról, a megszállt arab területek lakosságának jogfosztottságáról szólt az arab liga küldötte. bírálta washingtont, amiért obstrukciós politikájával megakadályozza az ensz biztonsági tanácsát abban, hogy békés és igazságos megoldást találjon a közel-keleti probléma megoldására.

ht már

20.00 030883 0968

--

sk0032 4 230 mtik1036

financial times - sztrájk vége

London, 1983. augusztus 3. /mti/ - a brit nyomdász szakszervezetek szövetségének vezetősége szerda délután elfogadta a financial times című angol gazdasági-politikai lap igazgatóságának bérajánlatát az ujság 24 nyomdai gépmestere számára. ezzel elhárult az akadály a nagyhirű lap újramegjelenésének útjából.

a gépmesterek sztrájkja miatt a financial times kilenc hete nem jelent meg. az ujság vesztesége elérte a kilencmillió fontot.

a nyomdaipari szövetség négy héttel ezelőtt nem fogadta el egy független közvetítő testület bérrendezési tervét, annak ellenére, hogy azt a szakszervezeti főtanács, a tuc is támogatta.

a nyomdász szakszervezetek szövetségének tárgyalóküldöttsége végül is szerda hajnalban állapodott meg a financial times igazgatóságával. a szövetség országos tanácsa délután beleegyezett a

Nm

kül

- 30 -

1983.08.03.

kompromisszumba, amelynek alapján a gépmesterek heti 13 fonttal kapnak majd több fizetést, mint amennyit a közvetítő testület négy héttel ezelőtt felajánlott.

a financial times várhatóan a jövő hét elején fog ismét megjelenni.

rp/so már

20.05 030883 1121

--

sk0033 4 230 mtik1038

afgán nyilatkozat

kabul, 1983. augusztus 3. /taszsz/ - az afgán külügyminisztérium visszautasította pakisztáni hivatalos személyiségeknek azt az állítását, hogy az afgán fegyveres erők megsértették pakisztán légterét és szárazföldi határait. „ezek az állítások valótlanok, minden alapot nélkülöznek. a pakisztáni kormány ezzel igyekszik leplezni az afgán belügyekbe való beavatkozását,, - hangsúlyozza a külügyminisztérium nyilatkozata.

a pakisztáni kormány fegyverekkel látja el az afgán ellenforradalmárokat. terrorista bandákat dob át afganisztán területére, hogy ott aknamunkát folytassanak és egyéb bűncselekményeket hajtsanak végre. ezekért az agresszív cselekményekért nem háríthatja másra a felelősséget - állapítja meg a nyilatkozat.

hg már

21.06 030883 0779

Nw

--

sk0034 4 800 mtik1040

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke: sk0001-sk0022-ig
budapest, 1983. augusztus 3. /mti/

sk0001 hírek lengyelországból
sk0002 fidel castro - amerikai újságírók /1. rész/
sk0003 fidel castro - amerikai újságírók /2. rész/
sk0004 salvador - választások
sk0005 csád - 1.
sk0006 rövid hírek:

brüsszel: nato
washington: bush—mock
brasília: antarktisz
amman: szobrok

sk0007 japán külügyminiszter - pravda
sk0008 latin-amerikai hírek
sk0009 bt - amerikai vétő
sk0010 martin luther king
sk0011 közel-kelet /részben kizárólag szerk. táj.!/

sk0012 sri lanka
sk0013 rövid hírek:

tokió: japán-amerikai hadgyakorlat
hollywood: a jedi visszatérése
manila: kígyó a fedélzeten

sk0014 szenátusi bizottság - elutasítás
sk0015 rövid hírek:

peking: hayden - kina
toulon: franciaország - erdőtüz
bukarest: genscher - románia
kampala: uganda - gerillatámadás

sk0016 szovjet-amerikai viszony - taszsz
sk0017 tokiói világkonferencia
sk0018 csád - 2.
sk0019 india—sri lanka
sk0020 közép-amerika—usa
sk0022 rövid hírek:

madrid: spanyolország - különleges ügyész
dakar: marhavész szenegálban
fokváros: két idegen szív
algeciras: lezuhant egy canberra
bonn: három hónap kígyókkal

sk0020 hongkong
so/már
22.00 030883 1704

Nm

sk0035 4 800 mtik1041

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke: sk0023-sk0035-ig
budapest, 1983. augusztus 3. /mti/

sk0023 irak—iráni

sk0024 közel-kelet - esti összefoglaló

sk0025 csád - taszsz-közlemény /1. rész/

sk0026 csád - taszsz-közlemény /2. rész/

sk0027 salvador—izrael

sk0028 békemozgalmak

sk0029 rövid hírek:

moszkva: le duan

verdun: helikopter-szerencsétlenség

peking: kína - családtervezés

peking: kína - olvasómozgalom

hamburg: heidemann ismét börtönben

sk0030 rövid hírek:

isztambul: „szentendre művészete,,

rabat: marokkó—libia

bukarest: japán külügyminiszter bukarestben

brazzaville: algériai-kongói közlemény

london: ghana

sk0031 világkonferencia - genf

sk0032 financial times - sztrájk vége

sk0033 afgán nyilatkozat

sk0034 tartalomjegyzék /1. rész/

sk0035 tartalomjegyzék /2. rész/

so/már

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében

főszerkesztő: köves tibor

szerkesztették: németh gyula

kis csaba

márkus gyula

- v é g e -

22.00

030883 1460

Nuv